

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Co[n]sequentia siue ablatiui absolute positi. Rite duos sextos pono
signando sequelam. Discunt discipuli me præceptore docente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

trahitur ad uerbū cui coniungit. Petrus qui amat, doctus est. hic participio uti non possumus, sic Petrus cui inferuiui est ingratus. Ornatio autem oratio est per participia, supina & gerundia ubi fieri potest, ut uir bonus uitia fugiēs, uirtutē amplexādo cœlū lucrā. Etenim quoties antecedenti statim relatiuū postponit, sine relatiuo pulchrius loquimur, ueluti homo qui amat legit, homo amās legit, homo qui est liberalis laudat, homo liberalis laudat, neq; dicas homo est liberalis &c. nisi rusticior uideri uis. Ideo sunt plurima in lingua uernacula, quę sic latine dicerent ineptissime, quod declaret diligēs præceptor in his & similibus. Fratres gemini plerūq; sūt ceteris debiliores. uidi Badiū hominū doctū. legi Virgilij bucolica principis omnium poetarū. uidi præceptorē mihi irascentē. uenio cenaturus &c. Obiurgabor. nō te lateat, ubi dicunt, mitto te scire, sine lapidē iacere, Male habet, non male uadit &c. Ne pueri popinarie, aut culinaria loquntur, diligēter edoceatur. Ego te uirgis cœsum in pistrinū reddam. Petrus Iohannē apprehensum capillis humi sternens, in luto uolutauit, sic elegantissime loquimur, ut per ablatiuos qui resoluuntur in dum, quia &c. de quibus iamiam dixero.

Cōsequentia siue ablatiui absolute positi.

Rite duos sextos pono signando sequelam.

Discunt discipuli me præceptore docente.

Participiū itaq; resoluit aliquādo in uerbū & aduerbiū uel coniunctionē dū, quādo, quia, si, postq; &c. de hac re datur hæc regula. Quoties duę orationes noiatiui & uerbi sic se habēt, ut alteri apponatur talis particula dum, quū, postq; &c. lepide priorē mutamus in duos ablatōs, uel si mauis septimos, ut magi postq; aperuerūt thesauros suos obtulerūt munera, sic lepide dicit. Magi apertis thesauris suis obtulerunt munera. Præceptore Virgiliū interpretati, proficio, lectis sacris, reuertor animi causa ad poetas. Me tuo lōgas uigilate noctes lydia dormis. cœna facta cātamus, me docente discis. Magistro recituro Petrus iūit in forū. i. dum magister paratus erat legere. Luca. Vētro cæsare Romā ignauę liquere manus. Ad aliū sensum sic male loqueremur, ut notauit Lanci. sed potius sic, me docente disces &c. Dicitur autē cōsequentia uel sequela, quia alterū ex altero referi, licet logiculi reclamēt, ueluti sole lucēte euanescent tenebrę. Dicunt ablatiui absolute poni, quia sequēs uerbū non declarat, ideo neq; ab ipso regunt, sed a regimine soluuntur. Sunt huius sequelę certi modi. Aut enim alter ablatiuorū est nomē, alter participiū. Boe, lib. ij. de cōsolatu philosophico. Nouimus quātas dederit ruinas Vrbe flāmata patri

busq; cælis &c. In sacris. Crescete numero apostolor; factus est murmur apostolorū, factus est murmur grecorū. Augusto regnate natus est christus. Tyberio imperate crucifixus, ueniūt ad monumētū orto iam sole. Christo opitulante, spero me pueris profuturū. Secundo alter ablatiuorū est pronome, alī participiū, ut me uiuēte nō egebis. Tertio uterq; ablatiuus est nomē, aut alter pronome, & tum uideatur intelligi ablatiuus ente, frequēter etiā alter resolui pōt in participiū. Iuena. Credo pudiciā saturno rege moratā In terris. Vir. Te duce si qua manēt sceleris uestigia nostri Irrita ppetua soluēt formisdine terras. Oui. Me duce carpe uia. Hora. Nil desperādū teucro duce & auspice teucro. Iuue. Mita pudicitie ueteris uestigia forsan, Aut aliqua extiterāt & sub Ioue, sed Ioue nondū Barbato nōdū grecis iurare paratis &c. Idem. se iudice nemo Nocēs absoluit. Idē saty. iij. Me nemo ministro Fur erit. Quo suggestore hoc fecisti .i. quo suasore. Teren. Me impulsore non fecit. i. me impellēte uel suadente. Quarto dicunt aliquādo participiū intelligi, ut tūc uidebimus deū facie ad facie, subaudit ente, sic Ioānes uenit se tertio, quod melius dicit uenit tertius. Cice. O fortunatā natam me consule romā. Loquūtur quisdam sic, pluente intrandū est. Tonate soleo timere, Badius mauult. Quū tonat aut pluit, & huic assentior. Quinto solū participiū pteriti tēporis neutri generis ponit absolute, uel ipm deniq; gerundiū. Iuēc. Sed Maria audito christū uenisse cucurrit, sic dicto de noie, dicam s de uerbo, rarus est hic sermo apud doctos. Sunt autē locutiones hmōi lepidę. Hora. Nudus inopsq; domū redeā te uate. Virg. iij. geor. Te matre relinq. Cicerone & Antonio cōsulibus factū est bellū Catilinariū, legati redierūt re infecta. Saluo honore meo neq; hoc facere. Ioānes abijt hospite insalutato, fecit inuito patre .i. cōtra uoluntatē patris. nescio, me id fecisti, fecisti me inconsulto, deficiente causa deficit effectus. Quo audito uehementer incandui. Iuue. Quid em saluis infamia nūmis, saluo honore id fecerim &c. Diligēter pueri discant orationes de quū, qn, postq; &c. mutare in abltōs cōsequētie, cantādo rumpit anguis &c. patuerūt. Est tamē ubi neq; per quū neq; per abltōs uenisse loquaris licet in uernacula lingua per quādo &c. loquamur, de quo habe hāc regulā ex Valla depromptam. Quoties duorū uerborū est idem suppositū, prius uerbū melius in participiū resoluit, & si ipm esset participiū, uerbi substantiui uenustus omittet, licet id forsitan authores non usq; quaq; obseruarunt, ut ego fui occupatus, & ego nō potui uenire, uenuste dicit, non sic me occupato nō potui uenire, sed occupatus non potui uenire. Comedens sudō, nō me comedete, nec dū comedo, uiuens litteras amabo

non me uiuēte. multa tuli puer. Ieiunaturus multū comedo. Aliter loquuti sunt interim docti, teste Valla, sed elegantia amplectamur. Hora. tñ non aliter loquutus est dicens in arte de sene. Laudator tēporis acti Se puero, quia sensus est temporis acti quū ipse esset puer. Valla credidit pro puer poni, quod esse non potest, quia se puero cēfor, castigatōq; minorū non fuit, neq; hoc dicit Horati. debet em̄ se puero ordinari cū acti non cum censor &c. Discite igit o adolescētū li diligēter obseruare iam dictā regulā.

Formatio participiorū.

Præsens format a bam uel bar, ip̄m uertēdo in ns. ut quassans, uoluitans, quē & plura ratiōe antedicta capiūtur aliquādo pro quassatus uolutatus, p̄cipitatus, sui legens, ero legēs, hic ratiō p̄sentis adhuc cōspicitur, iens, quiens anomale formātur. Sed ntūs hic in raro usu est ut in heteroclitis dixim⁹. Præteritū a supino posteriore addēdo s. ut lectulectus. Rus a priore supino mutādo m in rus, ut dormiturus. dus a genitiuo p̄sentis mutādo tis in dus, ut diuidētis diuidēdus, p̄e in ueteribus in tertia & quarta u legit, ut gerundus, diuidūdus &c. quibus similia non temere fingamus. Olus, exosus, perosus ab odi sunt pertinētia, quia sine figura accusatiuū regūt, alij uolūt esse noia lecta sunt cōceptus, cōcepturus & osurus, sio factus facit, pransus, ccenatus, potus, iuratus actiue. Interim etiā passiuē sumunt. Hora. Ne prā se lamie uiuū extrahat aluo, pota aqua, pransum holus &c. Depozentia olim cōmunia fuerūt, ideo præterita participia legūtur aliqñ passiuē, ut auxiliatus, imitatus p̄meditatus &c. Sunt etiā præteriti imperfecti tēporis Virgili. Et qua uictus Abas, & qua grādēuus Alesthes, id est qua uehebat. ait Serui. de cōmunibus hi sunt uersus. Verbum cōmune, q̄uis agat & patiat. Sola per ans, ens, rus, tamē actio significat. Dum solū patit, sed p̄teritū dat utrūq;. Ex neutris quædā legūtur p̄terita, ut quæ Nebrissen. colligit. Euafus qui euafit. L. i. l. i. xxij. ab urbe. Exercitū inquit cæsum seq; euafum esse. i. euafisse. Iniuratus qui non iurauit, sed nomē est. Gelli. lib. vij. Atq; iureiurādo satisfactio iniuriati abijissent. scitus qui scit. Oui, x. meta. Nessus adit mēbrisq; ualēs, scitusq; uadorū, sed nomē est quia genitiuū regit per regulā actiue signās &c. Imprāsus qui nōdū prāsus est, nomē est, sparsus qui spargit cū grō nomē est, & ad eandē regulā pertinet. Virgi. Geor. iij. haustus sparsus aquarū. Nebrissen. dixit eē participia, nos autē noia. Ausus qui audet, aliquādo etiā passiuē. Martia. Hoc tibi p̄meritis & talibus imp̄cor ausis. Inausus aliquādo qui non audet. Idem. Nil intentatū selius nil mitūt inausum. Discessus qui discessit.